

ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКИ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

**Економетричне моделювання
динаміки основних показників
соціально-економічного розвитку
Івано-Франківської області
до 2011 року**

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК
2007

УДК

Економетричне моделювання динаміки основних показників соціально-економічного розвитку Івано-Франківської області до 2011 року. — Інститут регіональних досліджень НАН України, Західноукраїнський економіко-правничий університет, Головне управління економіки обласної державної адміністрації Івано-Франківської області. Науковий редактор д.е.н., проф. Бойко Є.І. — Івано-Франківськ, 2007. — 79 с.

Економетричне моделювання динаміки основних показників соціально-економічного розвитку Івано-Франківської області до 2011 року проведено Західноукраїнським економіко-правничим університетом в співпраці з Інститутом регіональних досліджень НАН України в рамках регіональних програм стабілізації та соціально-економічного розвитку Івано-Франківської області.

Досліджено зовнішні та внутрішні чинники розвитку Івано-Франківської області, окреслено науково-методологічні основи прогнозування економічного та соціального розвитку області, здійснено розрахунки прогнозних значень показників економічного і соціального розвитку області на основі економетричних моделей та використання сценарного підходу.

Авторський колектив:

д.е.н., проф. Бойко Є.І. (науковий редактор), д.т.н., проф. Грита Я.В., к.е.н. Бондарчук-Грита А.В., к.е.н., Бойчук Р.М., к.ф-м.н., Остафійчук П.Г., к.е.н. Гречаник Б.В., к.т.н. Масляк І.М., Попович В.В., Шкунда С.Г., Фролов О.В.

Рецензенти:

Тивончук І.О. — доктор економічних наук, професор;

Побурко Я.О. — доктор економічних наук, професор.

Рекомендовано до друку вченою радою Інституту регіональних досліджень НАН України (Протокол № 9 від 20.12.2006 р.)

Рекомендовано до друку вченою радою Західноукраїнського економіко-правничого університету (Протокол № 2 від 21.12.2006 р.)

ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКИ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ

**Економетричне моделювання динаміки
основних показників соціально-економічного
розвитку Івано-Франківської області
до 2011 року**

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК
2007

Зміст

<i>Вступ</i>	5
1. <i>Нормативна база</i>	6
2. <i>Характеристика та тенденції розвитку Івано-Франківської області</i>	7
3. <i>Науково-методологічні основи моделювання економічного та соціального розвитку області</i>	
3.1. <i>Концептуальні засади моделювання</i>	23
3.2. <i>Методи розрахунків прогнозних значень показників економічного і соціального розвитку області</i>	24
3.3. <i>Розрахунок прогнозних значень показників економічного і соціального розвитку області</i>	26
4. <i>Аналіз та моделювання макроекономічних показників області</i>	62
4.1. <i>Факторний аналіз показників</i>	62
4.2. <i>Визначення функціональних залежностей між показниками економічного і соціального розвитку області</i>	63
4.3. <i>Розрахунок залежностей між показниками та варіантів прогнозу розвитку області</i>	70
<i>Висновки</i>	76
<i>Література</i>	77
<i>Додатки</i>	78

Вступ

В системі управління національною економікою та розвитком регіональних соціально-економічних систем особливе значення належить довгостроковим прогнозам, які дозволяють визначити кількісні параметри і показники їх функціонування в перспективі. При цьому можуть розглядатися два види прогнозів: загальноекономічні прогнози розвитку регіональної системи в цілому і прогнози розвитку окремих галузей і сфер регіонального господарства.

Метою даного дослідження є моделювання економічного та соціального розвитку Івано-Франківської області до 2011 року, яке ґрунтується на системному підході, враховує стан і перспективи області, як органічної складової соціально-економічної системи країни. При його розробці використана низка науково-методологічних підходів і прийомів, економічний та статистичний аналіз, конкретні економічні методи, математичні методи та ін. При обґрунтуванні та виборі варіантів розвитку господарського комплексу області використані методи статистичного й регресійного аналізу.

Нормативною базою та інформаційною основою при розробці загальноекономічного прогнозу області слугували розпорядження Президента України, законодавчі та нормативні акти Верховної Ради України і Кабінету Міністрів України, нормативні документи і накази Міністерства економіки та з питань Європейської інтеграції України, матеріали Івано-Франківського обласного управління статистики та інші джерела.

Загальноекономічне моделювання розвитку Івано-Франківської області до 2011 року крім соціально-економічних цілей орієнтує на конкретні шляхи їх досягнення.

1. Нормативна база прогнозу

Моделювання економічного та соціального розвитку Івано-Франківської області до 2011 року проведено з урахуванням основних положень низки документів:

- розпорядження Президента України від 21.12.2001 р. № 372 “Про підготовку проекту Стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки” та відповідного доручення прем’єр-міністра України;
- наказу Міністерства економіки та з питань Європейської інтеграції України від 29.07.2002 р. “Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування регіональних стратегій розвитку”;
- розпорядження Президента України від 8.11.2002 р. № 385 “Про розроблення проекту Стратегії економічного та соціального розвитку України до 2011 року” та відповідного доручення прем’єр-міністра України;
- постанови Кабінету Міністрів України від 28.04.2003 р. №621 “Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання державного бюджету”;
- стратегії економічного та соціального розвитку України “Шляхом Європейської інтеграції” на 2004 – 2015 роки;
- стратегії економічного та соціального розвитку Івано-Франківської області до 2011 року, затвердженої рішенням десятої сесії обласної ради четвертого демократичного скликання від 12.03.2004 р. і№330-10/2004.

2. Характеристика та тенденції розвитку Івано-Франківської області

Загальна характеристика області

Розташування та наявність природних ресурсів характеризують Івано-Франківську область як таку, що має значний промисловий та рекреаційний потенціал.

Працелюбність і традиційно висока ділова активність місцевого населення, створена поколіннями промислова і сільськогосподарська база зумовили формування іміджу області як регіону, сприятливого для розвитку бізнесу.

Площа, населення, адміністративний поділ

Територія області складає **13,9 тис. км²** або **2,3 %** від загальної території України. Чисельність населення (станом на 01.01.2006 р.) складала **1388,9 тис. осіб** або **2,96%** від загальної чисельності населення по Україні. За адміністративним поділом область має 14 районів, 39 міських поселень, із них 15 міст, 765 сільських населених пунктів. Область відноситься до густонаселених регіонів країни. Щільність населення на 1 км² складає 101 особу. Більша частина населення проживає в сільській місцевості (58%).

Природні ресурси

В області розвідано 160 родовищ 25-х видів корисних копалин, які можна віднести до таких груп:

- паливно-енергетичні (нафта, газ, буре вугілля, торф);
- хімічні (кам'яна та калійна солі, сірка, фосфорити);
- будівельні матеріали (гіпс, мергелі, пісковики, піски, глини);
- бальнеологічні (озокерит, мінеральні води).

На Іванофранківщині залягають основні запаси нафти і газу Карпатської нафтогазоносною провінції. Розвідані запаси нафти складають 16,8% від загальноукраїнських, газу — 11,3%.

У природно-ресурсному потенціалі одне з основних місць займають також лісові ресурси. Лісами покрита площа близько 600 тис. га. При середньому показнику лісистості для України 14% для Івано-Франківської області цей показник складає 43,5%

Загальна довжина рік області — 1554,0 км. 35% річок є гірськими, придатними для розвитку водних видів спорту. Тут формуються основні стоки рік Дністра і Прута. Ріки області мають значні запаси гідроенергетичних ресурсів.